

11 Οκτωβρίου, 1989

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ - ΑΝΑΓΥΙΑΣ
"ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΙΩΤΙΣΣΑ" ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΑΔΕΙΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 391/88)

Γενικές Αρχές Διοικητικού Δικαίου — Δικαστικός έλεγχος — Εκτίμηση γεγονότων — Η ουσιαστική εκτίμηση γεγονότος, που δεν αποδεικνύεται αντικειμενικά ανακριβές ή αναληθές, εκφεύγει του ακυρωτικού ελέγχου.

Γενικές Αρχές Διοικητικού Δικαίου — Διακριτική εξουσία — Δικαστικός έλεγχος — Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει εάν η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εύλογα επιτρεπτή στο όργανο ή αρχή, που την εξέδωσε με βάση τα ορθά γεγονότα και την ορθή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και των αρχών του Διοικητικού Δικαίου.

Η παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως, που εστρέφεται κατά αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών να δεχθή ιεραρχικές προσφυγές των ενδιαφερομένων προσώπων και να δώσει σ' αυτά άδεια μεταφοράς επιβατών από προσφυγικό συνοικισμό στη Δευτεριά, απορρίφθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, με βάση τις νομικές αρχές, που φαίνονται στα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα.

Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα.

20

3 Α.Α.Δ. Ετ. Λεωφ. “Χρυσοσπ.” Ατό v. Δημοκρατίας

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- 5 *Efstathios Kyriacou & Sons Ltd. and Others v. Republic (1970) 3 C.L.R. 106,*
Iacovides Enterprises v. Republic (1986) 3 C.L.R. 2101,
Salih Shukri Saruhan v. Republic 2 R.S.C.C. 133,
10 *Pierides v. Republic (1969) 3 C.L.R. 274,*
Nicosia Techalemot Co. and Another v. Municipality of Nicosia and/or The
Municipal Commission of Nicosia (1971) 3 C.L.R. 357,
Aygousti v. Permits Authority (1972) 3 C.L.R. 356,
15 *Merck v. Republic and Another (1972) 3 C.L.R. 548,*
Kyriacou and Another v. Public Service Commission (1974) 3 C.L.R. 358,
20 *Marangou v. Republic and Another (1989) 3 C.L.R. 21,*
Pantzans v. Republic (1989) 3 C.L.R. 861.

Προσφυγή.

- 25 Προσφυγή για την ακύρωση αποφάσεων της Αναθεωρητικής
Αρχής Αδειών στις ιεραρχικές προσφυγές Αρ. 140/86 και
295/86 που ασκήθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη με τις οποί-
ες ακύρωσε τις αποφάσεις της Αρχής Αδειών και δέχθηκε το
30 αίτημα των ενδιαφερομένων μερών.

A. Παναγιώτου, για τους Αιτητές.

- 35 M. Τσιάλπα (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β΄, για τους
Καθ'ων η αίτηση.

N. Παναγιώτου, για τα Ενδιαφερόμενα μέρη.

- 40 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι
αιτητές με την προσφυγή αυτή ζητούν την ακύρωση των απο-
φάσεων της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών (η “Αρχή”) στις
ιεραρχικές προσφυγές Αρ. 140/86 και 295/86, που ασκήθηκαν

από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Οι αιτητές είναι μεταφορική εταιρεία με κάποιον στόλο λεωφορείων με άδεια οδικής χρήσης Δευτερά - Λευκωσία. Στην περιοχή Δευτεράς, 500 περίπου μέτρα από το δρόμο Δευτεράς - Λευκωσίας, κτίστηκε προσφυγικός συνοικισμός, στον οποίο στεγάζονται 600 περίπου πρόσφυγες, οι οποίοι με επίμονες παραστάσεις στις αρχές ζητούσαν όπως λεωφορεία διέρχονται από το συνοικισμό, γιατί ήταν δύσκολη η εξυπηρέτησή τους από τα λεωφορεία Δευτεράς - Λευκωσίας, επειδή χρειάζονταν να περπατούν μεγάλη απόσταση για να φτάσουν στη γραμμή των λεωφορείων.

Η Αρχή Αδειών ζήτησε από τους αιτητές να τροποποιήσουν τη διαδρομή τους, για να εξυπηρετείται ο προσφυγικός συνοικισμός. Οι αιτητές αρνήθηκαν και η Αρχή Αδειών στις 21 Φεβρουαρίου, 1984, αποφάσισε την ανάλογη τροποποίηση των αδειών τους. Οι αιτητές πρόσβαλαν την απόφαση της Αρχής Αδειών με ιεραρχική προσφυγή.

Το ενδιαφερόμενο μέρος - Χαράλαμπος Κούρρης είναι πρόσφυγας, αρχικά κάτοικος Ψημολόφου και μετά κάτοικος Δευτεράς, κοντά στο Συνοικισμό Χρυσοσπηλιάτισσα. Είναι ιδιοκτήτης του αγροτικού λεωφορείου DS 222, που είχε άδεια διαδρομής Ψημολόφου - Λευκωσία. Με αίτησή του, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου, 1985, και επιστολή του δικηγόρου του - 5 Φεβρουαρίου, 1985, ζήτησε από την Αρχή Αδειών όπως τροποποιηθεί η άδεια του λεωφορείου του, ώστε να παρεκκλίνει της πορείας του για να μεταφέρει επιβάτες από τον πιο πάνω προσφυγικό συνοικισμό. Ένας πρόσθετος λόγος για υποστήριξη της αίτησής του ήταν ότι η επιβατική κίνηση στη διαδρομή Ψημολόφου - Λευκωσίας ήταν πολύ μειωμένη.

Ύστερα από έρευνα και αφού άκουσε όλους τους ενδιαφερόμενους, η Αρχή Αδειών, στις 12 Νοεμβρίου, 1985, αποφάσισε τη χορήγηση εξάμηνης προσωρινής άδειας στον ενδιαφερόμενο Κούρρη, εν όψει και του γεγονότος ότι εκκρεμούσε η ιεραρχική προσφυγή των αιτητών, στην οποία έγινε αναφορά πιο πάνω.

Οι αιτητές άσκησαν ιεραρχική προσφυγή εναντίον της απόφασης για χορήγηση της προσωρινής αυτής άδειας.

Η Αρχή αποφάσισε να παραπέμψει το ίδιο θέμα στην Αρχή Αδειών για επανεξέτασή του σε συνδυασμό με την απόφαση που θα εκδιδόταν από την Αρχή στην ιεραρχική προσφυγή των αιτητών.

5

10 Η Αρχή Αδειών επανεξέτασε το θέμα στις 10 Ιουλίου, 1986 και αποφάσισε να απορρύνει την αίτηση του ενδιαφερομένου μέρους Κούρρη, με την αιτιολογία ότι οι ανάγκες του συνοικισμού θα μπορούσαν να εξυπηρετηθούν από τα λεωφορεία των αιτητών, τα οποία είχε αποφασίσει να υποχρεώσει να εισέρχονται στο συνοικισμό για επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών.

15 Το άλλο ενδιαφερόμενο μέρος, ο Ιωάννης Κωνσταντίνου, είναι πρόσφυγας, κάτοικος Ανθούπολης, ιδιοκτήτης του αγροτικού λεωφορείου TCG 539, αδειούχου για τη διαδρομή Ψημολόφου Πλατεία Αγίου Νικολάου, Λευκωσία. Με αίτησή του, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου, 1985, ζήτησε την επέκταση της διαδρομής του για να διέρχεται από τον προσφυγικό συνοικισμό για την εξυπηρέτηση των προσφύγων.

20

25 Η Αρχή Αδειών, αφού έκαμε την έρευνά της και άκουσε τους ενδιαφερόμενους, στις 18 Φεβρουαρίου, 1986, απόρριψε την αίτησή του με την αιτιολογία ότι οι ανάγκες του συνοικισμού εξυπηρετούνται από τα υφιστάμενα αδειούχα λεωφορεία -πρόδηλη αναφορά στα λεωφορεία των αιτητών.

Τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη άσκησαν ιεραρχικές προσφυγές εναντίον των απορριπτικών αποφάσεων της Αρχής Αδειών.

30 Η Αρχή, αφού προέβη σε περαιτέρω έρευνα - έγινε με εντολή της καταμέτρηση των επιβατών του συνοικισμού και ετοιμάστηκε έκθεση του Τμήματος Οδικών Μεταφορών - και αφού άκουσε τον Πρόεδρο της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, τους ενδιαφερομένους και τους δικηγόρους τους, στις 19
35 Φεβρουαρίου, 1988, εξέδωσε τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, με τις οποίες ακύρωσε τις αποφάσεις της Αρχής Αδειών και δέχθηκε το αίτημα των ενδιαφερομένων μερών, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών του συνοικισμού Χρυσοσπηλιώτισσα στη Δευτερά.

40

Ο δικηγόρος των αιτητών, τόσο ενώπιον της Αρχής Αδειών, όσο και ενώπιον της Αρχής, στις αιτήσεις και στις προσφυγές

των ενδιαφερομένων μερών, ανάφερε πως οι αιτητές θα ήταν διατεθειμένοι να εξυπηρετούν το συνοικισμό, αλλά όμως δεν εγκατέλειψαν την προσφυγή τους εναντίον της αρχικής απόφασης της Αρχής Αδειών.

5

Οι λόγοι ακύρωσης, όπως αναφέρονται στην προσφυγή, είναι:-

- (α) Η πράξη ή/και απόφαση ελήφθη κατά παράβαση του Νόμου, των Κανονισμών, της νόμιμης διαδικασίας και των νόμιμων κριτηρίων. 10
- (β) Η πράξη ή/και απόφαση ελήφθη καθ' υπέρβαση ή/και κατάχρηση ή/και δυνάμει κακής ασκήσεως διακριτικής εξουσίας. 15
- (γ) Η πράξη ή/και απόφαση ελήφθη εν πλάνη περί τα πράγματα, σχετικά με τις ανάγκες και την εξυπηρέτηση του συνοικισμού. 20
- (δ) Η πράξη ή/και απόφαση ελήφθη για εξυπηρέτηση αλλότριων σκοπών. 20
- (ε) Η πράξη ή/και απόφαση στερείται νομίμου αιτιολογίας ή/και ελήφθη βάσει πεπλανημένης αιτιολογίας." 25

Ο δικηγόρος των αιτητών στην αγόρευσή του, αφού αναφέρθηκε στα γεγονότα, υπόβαλε ότι η Αρχή Αδειών είχε απορρίψει τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων μερών, γιατί οι ανάγκες του συνοικισμού εξυπηρετούνταν ή μπορούσαν να εξυπηρετηθούν από τα λεωφορεία των αιτητών. Στις προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν άδειες για τα λεωφορεία των ενδιαφερομένων προσώπων ανεξέλεγκτα, χωρίς να καθοριστεί αριθμός και ώρες διαδρομών. Αναφέρθηκε στις καταμετρήσεις των επιβατών που επιβιβάστηκαν και αποβιβάστηκαν στο συνοικισμό στις 26 και 27 Μαρτίου, 1987, και εισηγήθηκε ότι όλες οι μεταφορικές ανάγκες του συνοικισμού μπορούν να εξυπηρετηθούν από τους αιτητές, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστατικών. Υποστήριξε ότι τα κριτήρια που προβλέπονται από το Νόμο δε δικαιολογούσαν τις προσβαλλόμενες αποφάσεις και ως εκ τούτου είναι αντίθετες προς το Νόμο, ή/και η Αρχή δεν άσκησε νόμιμα τη διακριτική της εξουσία. Υποστήριξε ότι 40

η αιτιολογία είναι γενική και αόριστη και βασισμένη σε πλάνη, γιατί παραγνώρισε τα αναντίλεκτα γεγονότα. Εάν οι αιτητές άλλασσαν τα δρομολόγια των λεωφορείων τους θα ταλαιπωρούνταν οι επιβάτες Δευτεράς (εννοούσε βέβαια τους κατοίκους της κυρίως περιοχής της κοινότητας Δευτεράς και όχι τους κατοίκους του συνοικισμού). Με την τροποποίηση της διαδρομής η ταλαιπωρία των κατοίκων Δευτεράς θα ήταν μεγαλύτερη από την ταλαιπωρία των κατοίκων του συνοικισμού χωρίς την τροποποίηση.

10 Η Αρχή είναι διοικητικό όργανο ανώτερο της Αρχής Αδειών και ασκεί διοικητική λειτουργία και όχι δικαστική, ανεξάρτητα από τη φρασεολογία του εδαφίου 4 του Άρθρου 4Α του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμου του 1984 (Αρ. 84/84). Οι αποφάσεις της Αρχής υπόκεινται στο δικαστικό έλεγχο, όπως όλες οι άλλες εκτελεστές διοικητικές πράξεις ή αποφάσεις - (*Efstathios Kyriacou & Sons Ltd. and Others v. Republic (Minister of Communications and Works)* (1970) 3 C.L.R. 106, *Iacovides Enterprises v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 210).

25 Οι αρχές, με βάση τις οποίες επεμβαίνει το Διοικητικό Δικαστήριο στις αποφάσεις των διοικητικών οργάνων, είναι καλά καθορισμένες από τη νομολογία - (βλ., μεταξύ άλλων *Salih Shukri Saruhan and The Republic (Public Service Commission)*, 2 R.S.C.C. 133, 136, *Nicos Pierides v. Republic (Public Service Commission)* (1969) 3 C.L.R. 274, 282-283, *Nicosia Techalemit Co. and Another v. Municipality of Nicosia and/or The Municipal Commission of Nicosia* (1971) 30 3 C.L.R. 357, 368-369, *Georghios Aygousti v. The Permits Authority* (1972) 3 C.L.R. 356, 363, *E. Merck v. Republic and Another* (1972) 3 C.L.R. 548, 564, *Antonios Kyriacou and Another v. Public Service Commission* (1974) 3 C.L.R. 358, 364-365, *Efpraxia Marangou v. The Republic of Cyprus and Another* (1989) 3 C.L.R. 21)

35 Στην υπόθεση *Salih Shukri Saruhan and The Republic (Public Service Commission)* (σνωπέρω), στη σελ. 136 ειπώθη-
ζε:-

40 "The Court is of the opinion that when the Public Service Commission (the Authority) has exercised its discretion in

reaching a decision, after paying due regard to all relevant considerations and without taking into account irrelevant factors, this Court will not interfere with the exercise of such a discretion unless it can be shown to the satisfaction of the Court that such exercise has been made in disregard of any provision of the Constitution or of any law or has been made in excess or in abuse of the powers vested in the Public Service Commission." (The Authority or organ concerned.) 5

Η Αρχή Αδειών και η Αρχή στην άσκηση της διακριτικής τους εξουσίας πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα πιο κάτω κριτήρια, που προβλέπονται στο Άρθρο 8(3) του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου του 1982 (Αρ. 9/82):- 10

(α) Την έκτασιν των μεταφορικών αναγκών τας οποίας σκοπεύει να εξυπηρετήσει η αιτουμένη οδική γραμμή 15

(β) την ύπαρξιν άλλων αδειούχων μεταφορικών επιχειρήσεων παρεχουσών τας αυτάς ή παρομοίας μεταφορικάς υπηρεσίας εις την περιοχήν και τον βαθμόν επαρκείας και τακτικότητος εις τον οποίον αι τοιαύται υπηρεσίαι παρέχονται 20

(γ) τον βαθμόν εις τον οποίον είναι πιθανόν ότι ούτος θα δύναται να παρέχει ασφαλείς, συνεχείς και τακτικάς μεταφορικάς υπηρεσίας 25

(δ) την ανάγκην συντονισμού της οδικής μεταφοράς επιβατών εις την περιοχήν προς εξασφάλισιν επαρκών, καταλλήλων και αποτελεσματικών μεταφορικών υπηρεσιών και αποφυγήν επιβλαβούς ανταγωνισμού των ανασμεμεγμένων εις τας τοιαύτας μεταφοράς προσώπων 30

(ε) την έκτασιν καθ'ην η προτεινομένη οδική γραμμή είναι αναγκαία ή ευχταία εν τω δημοσίω συμφεροντι." 35

Η ουσιαστική εκτίμηση πραγματικού ζητήματος, το οποίο δεν αποδεικνύεται αντικειμενικά αναληθές και ανακριβές, είναι έξω από τα όρια του δικαστικού ελέγχου - (βλ., μεταξύ άλλων, Απόφαση 993/1955 (Ολ.) από Αποφάσεις Συμβουλίου Επιτροπείας, (1955) Β', σελ. 424). 40

5 Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει εάν η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εύλογα επιτρεπτή στο όργανο ή αρχή που την εξέδωσε με βάση τα ορθά γεγονότα και την ορθή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και των αρχών του Διοικητικού Δικαίου - (βλ. *Pambis Pantzaris v. The Republic of Cyprus* (1989) 3 C.L.R. 861).

10 Το ερώτημα είναι: Με βάση τα γεγονότα της υπόθεσης, μπορούσε ένα λογικό πρόσωπο, το οποίο ε γνώριζε το Νόμο, να καταλήξει στην προσβαλλόμενη απόφαση;

15 Η Αρχή στην άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας έλαβε υπόψη τα κριτήρια που έθεσε ο νομοθέτης, τα πραγματικά γεγονότα, όπως φαίνονται από τα στοιχεία του φακέλου και στα οποία σύντομη αναφορά έγινε πιο πάνω, όπως η ίδια τα εκτίμησε. Η αιτιολογία περιέχεται στις προσβαλλόμενες αποφάσεις και συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου.

20 Το Δικαστήριο, με βάση τα ενόπιόν του στοιχεία, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι οι λόγοι που προβάλλονται για την ακύρωση των προσβαλλομένων αποφάσεων δεν ευσταθούν. Οι αποφάσεις λήφθηκαν σύμφωνα με το Νόμο και τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου, ύστερα από δέουσα έρευνα. Δεν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα και η Αρχή άσκησε τη διακριτική της ευχέρεια με εύλογο τρόπο. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ήταν εύλογα επιτρεπτές στην Αρχή:

30 *Η προσφυγή απορρίπτεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.*